

Kristianstads
kommun

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Barn- och utbildningsförvaltningen

Ängsskolan

Främja, förebygg, upptäck och åtgärda

Planen visar skolans och fritidshemmets arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Planen omfattar även aktiva insatser för att verka för barns och elevers lika rättigheter och åtgärder för att motverka diskriminering.

Planen bygger på skollagens kapitel 6 diskrimineringslagens kapitel 3

Alla barn och elever har rätt att vara sig själva och bli behandlade med respekt. Arbetet för likabehandling är en del av förskolan och skolans värdegrundsarbete som handlar om att aktivt främja alla barn och elevers lika rättigheter och möjligheter - oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder.

Planen gäller för kalenderåret eller läsåret 2018-2019

Ansvarig för planen Anne Krantz

Barn och elever har varit delaktiga genom att skolans elever har varit delaktiga genom att skolans personal tolkar och kommunicerar elevernas signaler samt genom kontinuerliga samtal med elevernas vårdnadshavare.

1. Lagstiftningen

I **skollagens kapitel 6** finns regler om aktiva åtgärder mot kränkande behandling. Varje förskola och skola ska bedriva ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Förebyggande åtgärder ska genomföras och en plan ska upprättas årligen.

I **diskrimineringslagens kapitel 3** finns regler om aktiva åtgärder mot diskriminering. Förskola och skola har en skyldighet att aktivt arbeta med åtgärder riktade mot de sju diskrimineringsgrunderna. Diskrimineringsgrunderna är kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder. Skyldigheten omfattar även att ha riktlinjer och rutiner för att förhindra trakasserier och sexuella trakasserier.

Arbete med aktiva åtgärder innebär att arbeta förebyggande och främjande genom ett fortlöpande arbete i fyra steg, *undersöka, analysera, åtgärda* samt *utvärdera* och *följa upp*. I detta arbete ingår även att ta fram riktlinjer och rutiner mot trakasserier.

En löpande dokumentation ska göras av det arbete som bedrivs på grupp- och organisationsnivå. Av dokumentationen ska det framgå om det avser diskriminering, trakasseri eller kränkning. Om dokumentationen ska göras digitalt används G-Suite – team-drive. Det är då mycket viktigt att beakta att **inga känsliga** uppgifter får framkomma. På individnivå sker dokumentationen i mall från metodboken alternativt i edWise.

2. Plan mot kränkningar, diskriminering och trakasserier

Målsättningen med planen är att

- främja allas lika rättigheter
- vara ett konkret verktyg i arbetet för att förebygga och motverka diskrimineringar, trakasserier och kränkande behandling

Inom barn- och utbildningsförvaltningen i Kristianstad gäller

- varje verksamhet ska årligen upprätta en plan
- planen ska finnas tillgänglig på förskolans/skolans hemsida

3. Definitioner

Diskriminering

En förenklad beskrivning av diskriminering enligt diskrimineringslagen är att någon missgynnas eller kränks, och detta har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna. Diskriminering kan vara direkt eller indirekt.

På **diskrimineringsombudsmannen** finns mer att läsa om diskrimineringsgrunder, vad lagen säger och olika exempel.

Kränkning

Ett uppträdande som, utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen, kränker barns eller elevers värdighet. (Skolverkets Allmänna Råd). Kränkningar kan vara fysiska, verbala, psykiska och/eller ske via sociala medier.

Trakasserier

Kränkningar kopplade till någon av diskrimineringsgrunderna är trakasserier.

4. Organisatorisk ansvarsfördelning

Skolchef

- ansvarar för att skyndsamt följa upp av förskolechef/rektor anmälda fall av kränkningar och eller trakasserier, samt anmäla, enligt delegeringsordningen till Barn- och utbildningsnämnden.
- **Rektor**
  - ansvarar för att plan mot diskriminering och kränkande behandling upprättas varje år, hålls aktuell, följs upp och finns på hemsidan
  - ansvarar för att dokumentationen sker enligt gällande rutiner av händelser som kan betecknas som diskriminering eller kränkande behandling
  - ansvarar för att stöd ges till elever som utsatts för diskriminerande eller kränkande behandling och att stöd ges till den som orsakat händelsen
  - ansvarar för att elevhälsan är delaktig i arbetet mot kränkningar, trakasserier och diskrimineringar
  - kontaktar och informerar skolchef vid samtliga fall av kränkningar och/ eller trakasserier och anmäler via blankett i metodboken.
  - ansvarar för att orosanmälan när så krävs, sker enligt socialtjänstlagen 14 kap §1
  - ansvarar för att kontakt med polis tas för samråd och att anmälan sker, i de fall då incidenten faller under allmänt åtal.

Skolans medarbetare

- har ansvar för kontakter med barnet/eleven och vårdnadshavare
- som får information om eller bevittnar en kränkande eller diskriminerande händelse ska informera förskolechef/rektor och dokumentera på avsedd blankett
- informerar elever och föräldrar om Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Arbetslaget

- där kan man i första hand få stöd och hjälp att hantera situationer med anknytning till handlingsplanen
- diskuterar med barn och elever frågor som rör värdegrund, bemötande, kränkningar, trakasserier och diskriminering

Eventuella förtydliganden eller tillägg till ovanstående ansvarsområden utifrån skolans behov:

Eleverna på Ängsskolan har svårt att ta ställning mot diskriminerade och kränkande behandling på grund av sin funktionsnedsättning. Vi har på vår skola en vuxentät bemanning vilket innebär att vi har en personal per elev. De vuxna hjälps åt att tolka elevernas signaler och kontakter med vårdnadshavare.

5. Mål för skolan och fritidshemmets värdegrundsarbete

De grundläggande värden som skolans och fritidshemmets värdegrund omfattar ligger i linje med de värden som vårt demokratiska samhälle vilar på.

Värdegrunden omfattar

- människolivets okränkbarhet
- individens frihet och integritet
- alla människors lika värde
- jämställdhet mellan könen
- solidaritet mellan människor

Det är dessa värden som ska förmedlas och alla medarbetare ska främja aktning för människans egenvärde och vår gemensamma miljö.

Skolans och fritidshemmets värdegrund märks i det dagliga arbetet mot kränkningar och diskriminering på skolan och fritidshemmet genom följande:

- **Alla elever ska lyckas i skolarbetet utifrån sina förutsättningar**
- **Eleverna ska inte utsättas för kränkande behandling av andra elever eller av vuxna.**
- **Eleverna ska ha inflytande och vara delaktiga över sitt lärande och i sin vardag**

Ansvarig för genomförande: All personal och Rektor

Uppföljning ska ske: 2019-01-30 , 2019-06-15

ansvarig: Anna Persson

Utvärdering ska ske: 2019-06-20

ansvarig: Anna Persson

6. Främjande och förebyggande arbete

6.1 Främjande arbete

Främjande arbete handlar om att identifiera och stärka de positiva förutsättningarna för likabehandling i verksamheten. Arbetet utgår ifrån skolans övergripande uppdrag att verka för demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter. Detta värdegrundsarbete syftar till att förankra respekten för alla människors lika värde samt att utveckla en skolmiljö där alla barn och elever känner sig trygga och utvecklas.

Våra insatser av främjande karaktär är:

Kompetens hos personalen inom Autismspektrum och utvecklingsstörning

Bemötande och förhållningssätt

Anpassad skolmiljö

Ansvarig- genomförande: Rektor

Uppföljning ska ske: 2019-01 -30, 2019 -06-15

ansvarig: Anna Persson

Utvärdering ska ske: 2018-06-20

ansvarig: Anna Persson

6.2 Förebyggande

Våra förebyggande insatser:

Vi arbetar kontinuerligt med de aktiva åtgärdernas fyra steg: undersöka, analysera, åtgärda, utvärdera och följa upp. På vår skola/fritidshem är dessa stegen naturligt kopplade till det som sker i det dagliga arbetet, i arbetslaget och på Elevhälsoteamsmöten.

Skolan och fritidshemmet verkar för att barn och elever ska mötas på lika villkor och med samma förutsättning oavsett funktionsnedsättning. Skolan verkar för allas lika värde oavsett etnisk bakgrund. Skolan och fritidshemmet ska verka för att skapa möjligheter för alla oavsett funktionsnedsättning att lyckas i sitt skolarbete. Skolan och fritidshemmet ska verka för rätten till likabehandling oavsett sexuell läggning.

Alla elever ska lyckas i skolarbetet utifrån sina förutsättningar

- Eleverna ska ha en individuell anpassning för sitt lärande efter dess behov och utvecklingsmöjligheter
- Vi organiserar skolan i små klasser och hög personaltäthet.
- Tydliga arbetsbeskrivningar och schema som ökar elevernas möjlighet att lyckas.
- Personalen har kompetens inom Autismspektrumstörning och utvecklingsstörning samt synnedsättning.
- Personal med annat modersmål än svenska

Eleverna ska inte utsättas för kränkande behandling av andra elever eller av vuxna.

- Vi anpassar vårt bemötande efter våra elevers individuella behov.
- Dagliga diskussioner i arbetslaget om hur vi bemöter elever. Personalen ger varandra feedback i situationer som uppstår.
- Bemöta omgivningens frågor angående elevernas beteende som kan uppstå i olika situationer i samhället.
- Personalen arbetar med ett anpassat bemötande och förhållningssätt gentemot barn och elever.
- Eleverna får möjlighet att träna/vistas i sociala sammanhang utanför skolan.

- Organisera arbetet med eleverna så att de ska kunna undvikas att hamna i situationer där de kan utsättas för diskriminering och kränkning. Alltid ha med autismkorten för att kunna ge människor i samhället som har iakttagit en svårförståelig situation.
- Samarbete med vårdnadshavare, barn och ungdomshabiliteringen och korttidsboende.
- Kontinuerliga diskussioner kring normer och värden för att öka medvetenheten i arbetslagen.
- Miljön är anpassad för eleverna.

Eleverna ska ha ett inflytande och vara delaktiga över sitt lärande och i sin vardag.

- Vi arbetar med olika former av kommunikationsstöd för att eleverna ska kunna kommunicera med andra elever och vuxna.

Ansvariga för genomförande: Alla lärare, fritidsansvariga och rektor.

Uppföljning ska ske: 2019-01-30 , 2018-06-15

ansvarig: Anna Persson

Utvärdering ska ske: 2019-06-20

ansvarig: Anna Persson

7. Kartläggning av nuläget

Alla elever ska lyckas i skolarbetet utifrån sina förutsättningar

Nuläget:

En grupp nyanställda saknar kompetens inom Autismspektrumstörning

Åtgärder:

Utbildning för nyanställda i Autismspektrumstörning och bemötande

Alla elever får en egen Ipad med kommunikationsverktyget Avaz

Eleverna ska inte utsättas för kränkande behandling av andra elever eller av vuxna.

Nuläge:

.

Elever uttrycker sig verbalt och fysiskt sig mot andra elever. Detta skapar konflikter.

Risk finns i personaltät verksamhet och vid arbete med icke talande elev att personal pratar över huvudet på elev.

Barnets/ elevens funktionsnedsättning kan vara utmärkande och omgivningen kan uppfattas undrande.

Åtgärder:

Löpande diskussioner i arbetslagen.

Samordnarmöte med skolans lärare varje vecka

Elevhälsomöte 2 ggr/månad

Vid förändring av elevgrupp eller personalförändringar ska det göras ny översyn över organisationen, lokaler och bemanning.

Eleverna ska ha ett inflytande och vara delaktiga över sitt lärande och i sin vardag.

Nuläge:

Få av eleverna har ett talat språk. Alla eleverna förstår idag inte bildstödet och kan inte se det som ett redskap för inflytande och delaktighet.

Alla elever får en egen Ipad med kommunikationsverktyget Avaz

Risk finns att vi hjälper till för mycket, vilket kan leda till minskad självständighet och delaktighet.

Åtgärder:

Löpande diskussioner i arbetslagen.

Utvecklingsgruppen har det detta i fokus och arbetar med kollegialt lärande.

Vid rekrytering ska flerspråkig personal beaktas som en merit/kompetens.

8. Framtagande av planerna

Då skolans/fritidshemmets elever har begränsningar på grund av sin funktionsnedsättning är deras möjlighet till deltagande begränsat. Eleverna är delaktiga genom att skolans

personal tolkar och kommunicerar elevernas signaler samt genom kontinuerliga samtal med elevernas vårdnadshavare.

All personal har varit delaktig i uppföljning, utvärdering och planering. Pedagogerna har varit delaktiga då vi sammanställningen av analysen av föregående läsårs planer. Resultaten bildar underlag för kommande läsårs planer. Diskrimineringsgrunden funktionsnedsättning måste i vår verksamhet diskuteras speciellt ofta, så att våra barn och elever inte utsätts för diskriminering på grund av deras funktionshinder.

Ansvarig för genomförande: Rektor

Uppföljning ska ske: 2019-01-30 , 2019-06-15

ansvarig: Anna Persson

Utvärdering ska ske: 2019-06-20

ansvarig: Anna Persson

9. Förankringsarbete

Personalen har samtal i kring normer och världen i arbetslagen och i storgrupp. Planen läggs ut på skolans hemsida.

Två uppföljningar/år

Utvärdering en gång / år

Ansvarig-/a för genomförande: Rektor och lärare

Uppföljning ska ske: 2019-01-30 , 2019-06-15

ansvarig: Anna Persson

Utvärdering ska ske: 2019-06-20

ansvarig: Anna Persson

10. Utvärdering

Föregående års plan

Elever med annat modersmål än svenska får inte stöd i sitt språk:

Vid rekryteringar har det beaktats och anställt en vikarie med annat modersmål.

Alla elever ska lyckas i sitt skolarbete utifrån sina förutsättningar

Vi har organiserat det i små klasser och hög personaltäthet med anpassad miljö vilket gett goda resultat hos

eleverna.

Vi har gett arbetslag kompetensutveckling inom syn av SPSM som

Handledt regelbundet. En ökad medvetenhet och säkerhet i bemötandet hos personalen.

Nyanställda på skolan har fått utbildning inom Autismspektrumstörning.

Inget barn/elev ska utsättas för kränkande behandling.

Funktionsnedsättningen kan vara utmärkande.

Eleverna har fått möjlighet att träna och vistas i sociala sammanhang utanför skolan.

Vid enstaka tillfällen har vi besvarat omgivningens frågor.

Lämnat informationskort om autism.

Utvärderingen gjordes av representanterna från de olika arbetslagen

Innevarande års plan ska följas upp enl.

Åtgärderna följs upp och utvärderas enligt följande:

Vi gör uppföljningar på arbetslagsmötena.

Fritidshemsansvariga har uppföljningar efter varje lov.

Elevhälsoteamets möten och dess anteckning.

Innevarande plan kommer att utvärderas samtidigt som det systematiska kvalitetsarbetet samt vid elevernas kunskapsbedömning.

Ansvarig-/a för genomförande: Rektor och lärare

Uppföljning ska ske: 2019-01-30 , 2019-06-15

ansvarig: Anna Persson

Utvärdering ska ske: 2019-06-20

ansvarig Anna Persson

11. Kompetens

Samtliga lärare har eller har en pågående speciallärarutbildning. Lärarna har ett nära samarbete med elevassisterna.

Lärarna är också mentor för eleverna och har kontinuerlig kontakt med vårdnadshavare

Utbildning för nya anställda inom Autismspektrumstörning ska genomföras

Utbildning inom bemötande

Kollegialt lärande/lärargrupp

Kontinuerliga diskussioner om förhållningsätt och bemötande av elever och elevers behov sker i lärarlag, arbetslag och med Elevhälsoteamet.

Ansvarig för genomförande: Rektor

Uppföljning ska ske: 2019-01-30 , 2019-06-15

ansvarig: Anna Persson

Utvärdering ska ske: 2019-06-20

ansvarig: Anna Persson

12. Arbetsgång när elev kränker, hotar eller misshandlar elev

1. Personalen går in och bryter när det är hot, misshandel, kränkning eller en diskriminerande handling.
2. Om situationen kräver tillkallas hjälp av annan personal.
3. Vid behov tillkallas polis i första hand av bevittnande personal.
4. Om skada uppstått görs bedömning av personalen om BVC/skolsköterska/vårdcentral/sjukhus behöver kontaktas.
5. Rektor kontaktas skyndsamt, det är ingripande personals ansvar att detta sker.
6. Rektor ansvarar för att det inträffade skyndsamt utreds samt för vilka åtgärder som ska göras
7. Rektor dokumenterar ärendet på avsedd blankett (finns i metodboken) och informerar skyndsamt skolchefen.
8. I första hand underrättar rektor, i andra hand ansvarig pedagog, vårdnadshavare om vad som skett och informerar om att en utredning startats.
9. Anmälan till polis och arbetsmiljöverket görs av rektor/skolledning efter samråd med polis.

10. Det är rektor/skolledningens ansvar att uppföljning sker.

Arbetsgång när vuxen kränker, hotar eller misshandlar elev

1. Gå in och bryt när det är hot, misshandel, kränkning eller en diskriminerad handling mot elev
2. Om situationen kräver tillkalla hjälp av annan personal.
3. Vid behov tillkallas polis, i första hand av bevittnande personal.
4. Om skada uppstått görs bedömning av personalen om BVC/skolsköterska / vårdcentral/sjukhus behöver kontaktas.
5. Rektor kontaktas skyndsamt, det är ingripande personals ansvar att detta sker.
6. Rektor ansvarar för att det inträffade skyndsamt utreds samt för vilka åtgärder som ska göras.
7. Rektor dokumenterar ärendet på avsedd blankett (finns i metodboken) och informerar skyndsamt skolchefen.
8. I första hand underrättar rektor, i andra hand ansvarig pedagog, vårdnadshavare om vad som skett och informerar om att en utredning startats.
9. Anmälan till polis och arbetsmiljöverket görs av rektor/skolledning efter samråd med polis.
10. Det är rektor ansvar att uppföljning sker.

Arbetsgång när rektor kränker/hotar eller misshandlar en elev

1. Gå in och bryt när du ser att det strider mot diskrimineringsgrunder, sker kränkning, hot, eller misshandel av elev.
2. Om det inte går att bryta tillkalla akut hjälp av andra vuxna
3. Vid behov tillkallas polis, i första hand av bevittnande personal.
4. Om skada uppstått görs bedömning av personalen om BVC/skolsköterska /

vårdcentral/sjukhus behöver kontaktas.

5. Skolchef kontaktas skyndsamt, det är ingripande personals ansvar att detta sker.

I de fall där händelser kommer fram i efterhand ansvarar den personal som fått informationen för att skolchefen informeras.

6. Skolchef ansvarar för att det inträffade skyndsamt utreds samt för vilka åtgärder som ska göras.
7. Skolchef dokumenterar ärendet på avsedd blankett (finns i metodboken).
8. Anmälan till polis och arbetsmiljöverket görs av skolchef efter samråd med polis.
9. Det är skolchefens ansvar att uppföljning sker.

Checklista

- det framgår tydligt om planen gäller verksamhetsår eller kalenderår
- planen är daterad och vem som ansvarar framgår
- resultat av tidigare utvärderingar har vägts in i framtagande av innevarande plan
- planen är upprättad i samverkan mellan barn/elever
- planen är upprättade i samverkan med pedagogisk personal och skollledning
- elevhälsan har varit delaktig (skola)
- en kartläggning är gjord på individ-grupp och organisationsnivå
- den fysiska miljön är beaktad
- hur medarbetarnas kompetens ska hållas uppdaterad finns beskrivet
arbetet sker med aktiva åtgärder genom fyra steg:
- undersöka,
analysera
åtgärda
utvärderas och följs upp
- det fortlöpande arbetat dokumenteras
- främjande insatser finns beskrivna
- förebyggande insatser finns beskrivna
- en kartläggning av nuläget är gjord
- rutin för anmälan till förskolechef/rektor finns och följs
- rutin för anmälan till skolchef finns och följs
- planen finns på verksamhetens hemsida